МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

22–23 жовтня 2026 року

м. Полтава, Україна

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
POLTAVA STATE AGRARIAN UNIVERSITY
FACULTY OF VETERINARY MEDICINE
Department of Therapy named after Professor P. I. Lokes

MODERN ASPECTS OF THE TREATMENT AND PREVENTION OF ANIMAL DISEASES

Proceedings of the International Scientific and Practical Online Conference

October 22–23, 2026, Poltava, Ukraine

PSAU Electronic Publication

POLTAVA 2026

UDC 619
BBK 48
S 91

Modern Aspects of the Treatment and Prevention of Animal Diseases: Proceedings of the International Scientific and Practical Online Conference, 22–23 October 2026. Poltava, 2026. 196 pp. [electronic publication]

Certificate No. 697 dated 5 October 2026, issued by the State Scientific Institution "Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information"

The proceedings present the results of current scientific research on the treatment and prevention of animal diseases across the following fields: diagnosis and therapy of animals; veterinary obstetrics and gynecology; veterinary surgery; veterinary pharmacology and toxicology; human and animal physiology; parasitology and entomology; animal hygiene and veterinary sanitation; veterinary and sanitary examination; veterinary microbiology, epizootiology, infectious diseases, and immunology; and pathology, oncology, and morphology of animals. The abstracts are presented as submitted by the authors.

Editorial Board:

N. I. Dmytrenko, Candidate of Veterinary Sciences, Associate Professor, Head of the Professor P. I. Lokes Department of Therapy; *N. S. Kanivets,* Candidate of Veterinary Sciences, Associate Professor; *S. O. Kravchenko,* Candidate of Veterinary Sciences, Associate Professor; *K. V. Suprunenko,* Candidate of Veterinary Sciences, Associate Professor; *L. P. Karysheva,* Senior Lecturer; *S. M. Zarytskyi,* Doctor of Philosophy in Veterinary Medicine, Senior Lecturer; *T. L. Burda,* Head of the Educational and Research Laboratory of Therapy.

Executive Editor: *N. S. Kanivets*

Recommended for electronic publication by the Academic Council of the Faculty of Veterinary Medicine of Poltava State Agrarian University (Minutes of the meeting of 22 October 2026, No. 3).

The authors are responsible for the content and accuracy of their publications.

© Poltava State Agrarian University, 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

Матеріали
Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції

22–23 жовтня 2026 року, м. Полтава, Україна

***Е-видання* ПДАУ**

ПОЛТАВА 2026

УДК 619:616-008.9-084:577.161.2:636.52/.58.087.7

Мельник А.Ю., кандидат ветеринарних наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна
e-mail: andrii.yu.melnyk@btsau.edu.ua

ПРОФІЛАКТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ЗАСОБІВ КУРЧАТАМ-БРОЙЛЕРАМ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ОБМІНУ РЕЧОВИН ЗА СИНДРОМУ УРИКЕМІЇ

Вступ. Інтенсифікація сучасного птахівництва та максимальна реалізація генетичного потенціалу м'ясних кросів нерозривно пов'язані з критичним функціональним перенапруженням гепатобіліарної системи та органів виділення птиці [1]. Швидкі темпи росту курчат-бройлерів вимагають згодовування високопротеїнових раціонів. Проте за умов дефіциту ліпотропних чинників, антиоксидантів і вітамінів такий тип живлення провокує глибокі порушення білково-ліпідного гомеостазу. Наслідком цього стає жирова дегенерація гепатоцитів (гепатодистрофія), цитолітичний синдром і різке пригнічення білоксинтезувальної функції печінки [2, 3].

Саме структурно-функціональні зміни в тканині печінки є першопричиною порушення біосинтезу специфічного глікопротеїну – ендогенного транспортера, що відповідає за зв'язування та ниркову екскрецію уратів [4]. На тлі надлишку білка в раціоні та інтенсивного катаболізму пуринів і амінокислот цей дефіцит запускає механізм розвитку синдрому гіперурикемії (сечокислого діатезу). Гіперурикемія призводить до кристалізації та відкладання моноуратів натрію в паренхіматозних органах, суглобах і серозних оболонках, викликаючи тяжку інтоксикацію, системні дистрофічні процеси та ниркову недостатність [5]. Зважаючи на значні економічні збитки від зниження продуктивності та вимушеного бракування птиці, пошук і розроблення дієвих схем фармакокорекції із застосуванням спеціалізованих гепатопротекторів та вітамінно-амінокислотних комплексів залишається одним із найбільш актуальних завдань сучасної ветеринарної медицини.

Мета дослідження. Оцінити профілактичну ефективність комплексного застосування гепатопротектора «Геп-А-Стрес» та вітамінно-амінокислотного препарату «Абетка для тварин» для корекції обміну речовин за синдрому гіперурикемії в курчат-бройлерів.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводили на курчатах-бройлерах кросу Cobb-500 віком 22–38 діб із клініко-біохімічними ознаками метаболічних порушень. Птицю розділили на контрольну (8 голів) та дослідну (15 голів) групи. Для обох груп рівень сирого протеїну в раціоні було знижено на 1 % (до 19 %). З 22-добового віку бройлерам дослідної групи додатково випоювали гепатопротектор «Геп-А-Стрес» у дозі 2 мл/л води протягом 6 діб (22–27-ма доба), а після цього – вітамінно-амінокислотний комплекс «Абетка для тварин» у дозі 2 мл/л води протягом 5 діб (28–32-га доба). Контрольна група отримувала лише основний раціон і воду. Біохімічний аналіз сироватки крові проводили на початку (22-га доба) та наприкінці (38-ма доба) експерименту.

Результати дослідження. Біохімічний скринінг на 22-гу добу виявив у бройлерів виражений метаболічний дисбаланс, а саме вміст загального протеїну становив 44,8±2,16 г/л, концентрація сечової кислоти – 0,78±0,082 ммоль/л (за фізіологічної норми 0,24–0,56 ммоль/л). Також реєстрували підвищену активність АсАТ – 282,2±17,27 Од/л та АлАТ – 84,8±7,84 Од/л.

Після завершення курсу фармакокорекції на 38-му добу у птиці дослідної групи зафіксовано статистично вірогідну нормалізацію обмінних процесів. Концентрація загального білка знизилася до 32,4±2,42 г/л ($p<0,01$), що на 27,6 % менше за вихідний показник та на 18,2 % нижче за показники контрольної групи (39,6±2,89 г/л). Встановлено ефективне усунення гіперурикемії. Концентрація сечової кислоти в дослідній групі зменшилася до 0,27±0,060 ммоль/л ($p<0,05$; – 43,8 %) менше порівняно з контролем

(0,48±0,041 ммоль/л) та у 2,89 раза нижче ($p<0,001$) від початкового вмісту. Цей ефект зумовлений оптимізацією надходження протеїну та стимулювальною дією складових препарату «Геп-А-Стрес» на синтез урат-зв'язувального глікопротеїну і ниркову екскрецію уратів.

Застосування препарату Геп-А-Стрес також сприяло стабілізації функціонального стану печінки, що проявилося оптимізацією активності ензимів. Активність АсАТ зменшився до 264,1±21,23 Од/л (–7,8 % відносно контролю), а АлАТ статистично значуще знизився до 71,6±5,27 Од/л ($p<0,05$), що на 24,9 % менше порівняно з контрольною групою (95,4±6,32 Од/л). Це підтверджує ефективне гальмування цитолітичних процесів у гепатоцитах. Додаткове введення вітамінно-амінокислотного комплексу «Абетка для тварин» забезпечило часткове відновлення А- та Е-вітамінного метаболізму. Так, вміст ретинолу в сироватці крові дослідної птиці зріс до 106,36±8,74 мкг/100 мл ($p<0,05$), перевищивши контроль (73,4±7,77 мкг/100 мл) на 44,7 % (у 1,45 раза). Рівень токоферолу також підвищився до 1,0±0,50 мкг/мл, що на 42,9 % більше за контрольний показник (0,7±0,36 мкг/мл).

Висновок. Послідовне застосування гепатопротектора «Геп-А-Стрес» та вітамінно-амінокислотного комплексу «Абетка для тварин» на тлі зниження рівня сирого протеїну в раціоні позитивно впливає на синтез уратзв'язувального протеїну в печінці та оптимізує концентрацію сечової кислоти в сироватці крові курчат-бройлерів. Ефективність запропонованої схеми підтверджується позитивною динамікою. Статистично вірогідним є зниженням у сироватці крові вмісту загального протеїну та сечової кислоти, нормалізацією ензиматичного профілю печінки (АлАТ і АсАТ), а також часткове відновленням А- і Е-вітамінного гомеостазу.

Література

1. Mousa, M. A., et al. (2023). Impacts of dietary lysine and crude protein on performance, hepatic and renal functions, biochemical parameters, and histomorphology of small intestine, liver, and kidney in broiler chickens. *Veterinary Sciences, 10*(2), Article 98. https://doi.org/10.3390/vetsci10020098

2. Kuritza, L. N., et al. (2022). Effect of crude protein reduction in blood, performance, immunological, and intestinal histological parameters of broiler chickens. *Animal Science Journal, 93*(1), Article e13716. https://doi.org/10.1111/asj.13716

3. Dudas, P. L., Pelis, R. M., Braun, E. J., & Renfro, J. L. (2005). Transepithelial urate transport by avian renal proximal tubule epithelium in primary culture. *Journal of Experimental Biology, 208*(22), 4305–4315. https://doi.org/10.1242/jeb.01879

4. Hong, et al. (2020). High-protein diet induces hyperuricemia in a new animal model for studying human gout. *International Journal of Molecular Sciences, 21*(6), Article 2147. https://doi.org/10.3390/ijms21062147

5. Progress in modeling avian hyperuricemia and gout (Review). (2024). Biomedical Reports. https://doi.org/10.3892/br.2024.1879